

Dansk Socialrådgiverforening

faglig handlekraft

Hvad vil jeg sige noget om?

Beskæftigelsesreformerne:

- Sygedagpengereformen
- Kontanthjælpsreformen
- Den kliniske funktion i førtidspensionsreformen

Stor vi overfor et paradigmeskifte på beskæftigelsesområdet?

Sygedagpengereformen

Regeringens oplæg 2013

Dansk Socialrådgiverforening

faglig handlekraft

Hvorfor en reform?

Problemstilling

- Omkring 430.000 personer modtager årligt sygedagpenge.
- Heraf mister ca. 8.000 personer retten til sygedagpenge som følge af varighedsbegrænsningen.
- Hovedparten overgår til anden offentlig forsørgelse, men ca. 1.400 personer er uden indkomst pga. reglerne om ægtefælle- og formueafhængighed.

Løsning

Regeringen vil indføre en ny sygedagpengemodel, der indebærer, at varighedsbegrænsningen bliver afskaffet, så ingen sygemeldte står uden forsørgelse.

Ny sygedagpengemodel

- Efter 6 måneder skal der ske en revurdering af borgerens ret til sygedagpenge (frem for 12 måneder i dag).
- Herefter kan der ske følgende:
 - Borgerens sygedagpenge forlænges efter en af de gældende forlængelsesregler. Ydelsen forbliver sygedagpenge
 - Borgeren overgår til et ressourceforløb med minimumssatsen for ydelsen under ressourceforløb (kontanthjælpsniveau uden formue- eller ægtefælleafhængighed), hvis borgeren ikke kan forlænges efter en af de gældende forlængelsesregler.
 - For ikke-forsørgere vil der være en ydelsesnedsættelse på i gennemsnit 5.070 kr., mens nedsættelsen for forsørgere i gennemsnit vil være ca. 1620 kr.
- På denne måde sikres alle forsørgelse

Ressourceforløb

- Ressourceforløbene i sygedagpengereformen svarer til dem i førtidspensionsreformen.
- Ressourceforløbet tilrettelægges individuelt med udgangspunkt i den sygemeldtes forudsætninger og behov. Forløbet er en tværfaglig og sammenhængende indsats, der på sigt skal bringe den sygemeldte i arbejde eller i gang med uddannelse.
- For borgere, der fortsat har en arbejdsgiver og overgår til ressourceforløb, vil arbejdsgiveren modtage tilskud svarende til ydelsen under ressourceforløb, så længe ansættelsesforholdet fortsætter og personen er på ressourceforløb.

Forlængelsesmuligheder

- De syv eksisterende forlængelsesmuligheder vil stadig eksistere – de skal blot tages i brug allerede efter 6 måneder fremfor de nuværende 12 måneder.
- Borgeren vil stadig kunne blive forlænget flere gange på sygedagpengeydelse, hvis de efter endt forlængelse opfylder en anden forlængelsesregel.
- For de forlængelsesregler, der har en varighedsbegrænsning indbygget, bliver varigheden forlænget med 6 måneder.
- Kan en person ikke forlænges mere efter de gældende forlængelsesregler er brugt, og er personen fortsat uarbejdsdygtig, overgår personen til et ressourceforløb.

Ny forlængelsesmulighed

Regeringen vil indføre en 8. forlængelsesmulighed for personer med en livstruende sygdom fra en gældende diagnoseliste, der ikke kan få forlænget sygedagpenge efter de gældende forlængelsesmuligheder.

Den nye forlængelsesmulighed adskiller sig fra forlængelsesmulighed nr. 7 (den sygemeldte lider af en livstruende sygdom og de lægelige behandlingsmuligheder anses for udtømte) ved, at der ikke er et krav om, at den livstruende sygdom skal være i terminalfasen.

Diagnoselisten

- Kræft – eksklusiv hudkræft og forstadier til hudkræft
- Blodprop i hjertet med efterfølgende nedsat hjertefunktion
- Hjertestop med efterfølgende hjerneskade
- Sværere hjertesvigt
- Ventetid i forbindelse med invasiv behandling, fx hjerteindgreb
- Hjerneblødning eller blodprop i hjernen
- Amytrofisk Lateralsklerose
- AIDS i udbrud
- Større organtransplantationer
- Svære psykoser
- Komplerede ulykkestilfælde med behov for genoptræning

DS' vurdering – fordele og ulemper

- Det er positivt, at regeringen vil sikre sygemeldte et selvstændigt forsørgelsesgrundlag. Ressourceforløbsydelsen er dog for lav, da borgere kan komme til at leve længe på en ydelse, der i princippet er tiltænkt som en midlertidig ydelse (kontanthjælpsniveau).
- Det er positivt, at ressourceforløbene udvides til også at gælde sygemeldte borgere, der falder for varighedsbegrænsningen. Det forudsætter dog, at ressourceforløbene implementeres ordentligt i kommunerne.
- Det er for sent først at sætte ind med en bred, tværfaglig indsats efter 6 måneder. Der bør allerede foretages en grundig og tidlig visitation efter 4 uger, hvor det vurderes hvilke borgere som har behov for et tidligt, individuelt afpasset og kombineret forløb.
- Diagnoselisten er et forældet værktøj. Vi skal hellere se på funktionsevne.

Kontanthjælpsreformen

Regeringens oplæg

Dansk Socialrådgiverforening

faglig handlekraft

Alle kan gøre nytte

Intentionerne bag reformen:

- Ret og pligt
- Vi opgiver ingen
- Unge skal i uddannelse

De, som kan, skal, og de, som ikke kan, skal have den rette hjælp

Særsklit fokus på enlige forsørgere og unge mødre

En styrket visitation

En tidlig og grundig visitation er et væsentligt element i udspillet til kontanthjælpsreform.

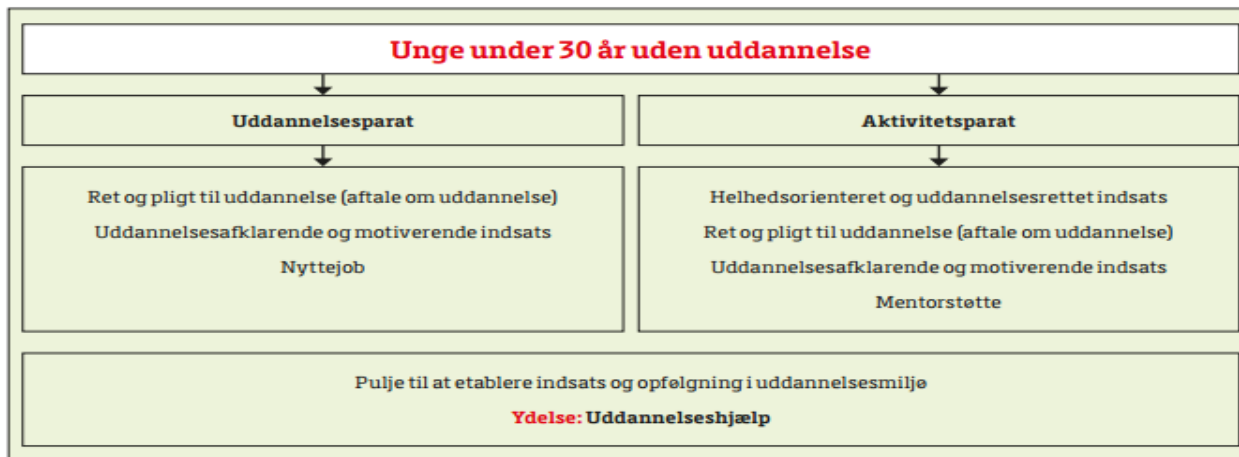
Matchgrupperne droppes og erstattes af to spor: aktivitetsparat og uddannelsesparat/jobparat.

Der må højst gå en uge fra borgeren har søgt om kontanthjælp til kommunen visiterer borgeren.

Det er afgørende, at kommunerne sikrer en faglig og velfungerende visitation, da visitationen bliver afgørende for, hvilken ydelse unge kan få.

Overblik over den fremtidige indsats

Visitationskriterier – unge under 30 år

- Unge uden erhvervskompetencegivende uddannelse, der vurderes at kunne påbegynde en uddannelse, er "*uddannelsesparat*"
- Unge uden erhvervskompetencegivende uddannelse, der ikke ved første visitation vurderes at være uddannelsesparat, skal igennem en uddybende visitation indenfor fire uger.
- Hvis den unge ved den uddybende visitation ikke vurderes at kunne gennemføre en uddannelse på ordinære vilkår, er den unge "*aktivitetsparat*"
- I særlige tilfælde kan den unge vurderes "*aktivitetsparat*" ved den første visitation, hvis den unge har komplekse udfordringer.

Visitationskriterier

– voksne og unge med uddannelse

- Voksne over 30 år og unge med en uddannelse, der vurderes at kunne komme i arbejde, er *"jobparate"*.
- Voksne over 30 år og unge med en uddannelse, der ikke vurderes at kunne komme i arbejde inden for en kortere periode, er *"aktivitetsparate"*.
- Aktivitetsparate opdeles i "udsatte" og "særligt udsatte"

Uddannelsesparate under 30 år

- Kommunen skal lave en aftale med den unge om uddannelse, og den unge skal finde en relevant uddannelse, søge om optagelse på og starte på den. Ellers bortfalder retten til uddannelseshjælp.
- Kontanthjælpen erstattes af uddannelseshjælp på SU-niveau (fx 5.753 kr. for udeboende ikke-forsørgere).
- Indsatsen for de unge bør foregår på uddannelsesinstitutionerne, så de unge ikke kommer i jobcenteret. Der oprettes en pulje til dette.
- Unge som ikke har gennemført en ungdomsuddannelse, skal læse-, skrive-, og regnetestes og gennemføre kurser, hvis der er behov for det.
- De stærkeste unge skal have nyttejobs, indtil de starter på uddannelse.
- Der skal være tæt opfølgning, der sikrer, at den unge gennemfører uddannelsen. Det kan være brug af mentorer.

Aktivitetsparate under 30 år

- Aktivitetsparate skal i gang med et forløb, hvor målet er uddannelse. Den unge skal komme med forslag til uddannelser, de på sigt kan søge optagelse på.
- Kontanthjælpen erstattes af uddannelseshjælp, og de unge får ret til aktivitetstillæg i perioder, hvor de deltager i aktive tilbud eller har en mentor. Uddannelseshjælp og aktivitetstillæg svarer til hidtidig kontanthjælp.
- Indsatsen skal være koordineret, så den unges sociale og helbredsmæssige udfordringer bliver afklaret og relevante indsatser planlægges og sættes i gang, eks. bolig, økonomi, helbred, misbrug mv.
- Kommunen kan tilbyde mentor, hvis der er behov for støtte og vejledning til at gennemføre uddannelsesplanen.
- Der skal sikres en tæt opfølgning og vejledning.

Jobparate under 30

- Første halve år skal kun bruges på jobsøgning. Jobcenteret skal hjælpe og indgå aftaler med den enkelte om søgningen. Der kan gives sanktion, hvis kravene til den ikke opfyldes.
- Efter de 6 måneder skal den unge arbejde for kontanthjælpen i nyttejob, praktik eller løntilskud. Indsatsen skal være arbejdsmarkedsrettet men kan blive kombineret med uddannelse. Der vil være ret til at få afhjulpet læse, stave og regneproblemer.
- Jobparate unge under 30 år med uddannelse vil få en ungesats svarende til uddannelsessatsen. For enlige udeboende er det 5.753 kr. (1.014 kr. ned). Forsørgere kan få en ungesats på 11.505 kr., hvis de er enlige (2.447 kr. ned).
- Der vil ikke være mulighed for aktivitetstillæg for jobparate unge under 30 år med uddannelse, heller ikke ifm. nyttejob. Det gælder også forsørgere.

Jobparate over 30 år

- Jobparate skal stå til rådighed og aktivt søge job. Første halve år skal kun bruges på jobsøgning. Jobcenteret skal hjælpe og indgå aftaler med den enkelte om søgningen. Der kan gives sanktion, hvis kravene til den ikke opfyldes.
- Efter de 6 måneder skal borgeren arbejde for kontanthjælpen i nyttejob, praktik eller løntilskud. Indsatsen skal være arbejdsmarkedsrettet men kan blive kombineret med uddannelse. Der vil være ret til at få afhjulpet læse, stave og regneproblemer.
- Ufaglærte voksne får ret til særlig vejledning og uddannelseshjælp.
- Jobparate vil få kontanthjælp som i dag.

Aktivitetsparate over 30 år – ”udsatte”

- ”Udsatte” er borgere med en uddannelse, som ikke har forudsætning for at arbejde pga. komplekse problemer, men som er aktivitetsparate.
- Efter senest 6 måneder skal aktivitetsparate have en tværfaglig, helhedsorienteret indsats med fokus på hurtigst muligt at hjælpe dem i kontakt med en ordinær arbejdsplads. Indsatsen skal også hjælpe dem med deres andre problemer.
- De får ret til en koordinerende sagsbehandler, som skal sikre en tværfaglig og koordineret indsats på tværs af forvaltningerne.
- Der kan tildeles sanktion, hvis den aktivitetsparate ikke lever op til de krav, der bliver stillet. Der skal dog først være personlig kontakt til vedkommende om, hvad der er grunden til det.
- Aktivitetsparate voksne over 30 år får kontanthjælp som i dag.

Aktivitetsparate over 30 år – ”særligt udsatte”

- De særligt udsatte skal have en individuel indsats, der kan hjælpe dem med at stabilisere deres situation, så de på sigt kan få en mere arbejdsrettet indsats.
- De kan få en mentor, hvis de står i en så svær livssituation, at de i første omgang ikke kan deltage i en aktiv indsats.
- Der skal laves forsøg med dag-til-dag-formidling til ”særligt udsatte mennesker”. I så fald får de lempeligere fradrag i kontanthjælpen.
- Der skal også laves forsøg med integrationspålæg, så kommunen kan pålægge indvandrere på kontanthjælp at lære dansk.
- Personer med psykiske lidelser får ret til en koordinator fra kommunen, når de udskrives. Det samme gælder løsladte.
- Særligt udsatte får kontanthjælp som i dag.

Enlige forsørgere uden uddannelse

- Unge, enlige forsørgere uden uddannelse skal hjælpes i gang med en uddannelse – både uddannelses- og aktivitetsparate.
- De kan få ekstra støtte ved uddannelsesstart fra en 'overgangskoordinator'. De kan blive tilknyttet særlige netværk på uddannelsesstederne.
- De får ret til en økonomisk 'studiepakke' til udgifter ifm. studiestart.
- De skal have uddannelseshjælp som SU til enlige forsørgere (dobbelt SU). De har også ret til aktivitetstillæg, når de er i aktive tilbud.
- De får dækket indkomsthullet, hvis de i en kort periode ikke modtager nogen ydelse mellem to uddannelsesforløb.

Kontanthjælpsreformen - VII

Samlevende får forsørgerpligt

- Samlevende får gensidig forsørgerpligt, når den ene får kontanthjælp eller uddannelseshjælp, uanset hvor længe de har boet sammen. Hvis den samlevende har indtægt eller formue, så skal parret leve af det.
- Samlevende er to personer, der har fælles adresse og et ægteskabslignende forhold. Hvis to personer har fælles adresse og ikke danner par, så er de ikke omfattet af forsørgerpligten.

DS' vurdering – gode tiltag

- Fokus på en grundig visitation.
- En helhedsorienteret indsats for borgere med problemer ud over ledighed.
- Ret til koordinerende sagsbehandler.
- Uddannelse for de unge.
- Ret til kurser ift. problemer med at læse, skrive og regne.

DS' vurdering – gode tiltag

- Jobcentrene opfordres til at rykke medarbejdere ud på uddannelsesinstitutionerne.
- Særlige hensyn til enlige forsørgere – dog ikke til jobparate forsørgere under 30
- Fokus på, at der skal være personlig kontakt inden sanktioner.
- Ret til koordinator for borgere, der kommer fra psykiatrien eller lige er løsladt.

DS' vurdering – socialfaglige problemer

- Usikkert, om der i visitationen kan trækkes på tværfagligt team.
- Samlende, koordinerede plan for indsatsen mangler.
- Et tværsektorielt og –fagligt team er ikke nævnt. Den koordinerende sagsbehandler kan derfor få et svagt fundament for sit arbejde.
- Der er ikke penge til kommunerne til en kvalificeret, tværgående indsats, bortset fra puljen til mentorstøtte. Dermed kan den tværsektorielle og sammenhængende indsats blive en tom skal.
- Mentorer har en stor rolle, men der er ingen sikkerhed for kvaliteten af den.
- Det er uvist, hvor meget der er sat af til uddannelse af sagsbehandlere.

DS' vurdering – ydelserne

- Forsørgerpligt for samlevende er problematisk.
- De nedsatte ydelser til unge er problematiske. Uddannelsesydelserne er generel for lav – både for forsørgere og ikke forsørgere. Samtidig er ydelserne til jobparate unge under 30 med uddannelse problematiske – de har jo taget en uddannelse, så hvorfor uddannelseshjælp.
- Muligvis skærpede sanktioner for nogle grupper.

DS' vurdering - ungeindsatsen

- Der er ingen garanti for, at uddannelsespålæg kombineres med en ordentlig støtte til den unge.
- Koblingen til SU-systemet er meget mangelfuld. Kun for enlige forsørgere uden uddannelse er 'forsørgelseshuller' lukket delvis. Der er ikke gjort noget for at gøre det lettere at hjælpe unge i gang og med at fastholde en uddannelse.

DS' vurdering – nyttejob og rummeligt arbejdsmarked

- Nyttejobs skal have et klart udviklingsperspektiv og skal kunne føre til ordinære job.
- Der mangler klare krav til nyttejobs – hvem skal godkende dem? Overtager de ordinære jobs mv.?
- Initiativer ift. det rummelige arbejdsmarked mangler helt.
- Det samme gør initiativer ift. socialøkonomiske virksomheder ol.

Den kliniske funktion

Nyt fra Danske Regioner

Dansk Socialrådgiverforening

faglig handlekraft

Klinisk funktion

Hver region skal oprette en klinisk funktion, hvor kommunen kan søge sundhedsfaglig rådgivning. Det er op til regionen, hvor og hvordan den kliniske funktion placeres og organiseres.

Den kliniske funktion skal stille en række sundhedskoordinatorer til rådighed, som kan indgå i kommunernes rehabiliteringsteam og yde sundhedsfaglig rådgivning i den enkelte sag. Den kliniske funktion udgør sundhedskoordinatorens faglige bagland.

Sundhedskoordinatoren kan i særligt helbredsmæssigt komplekse sager anbefale, at sagen henvises til rådgivning og vurdering i en klinisk funktion.

Kommunerne kan fremover kun benytte lægefaglig rådgivning fra regionens kliniske funktion i alle sager, som vedrører ressourceforløb, fleksjob og førtidspension. Det betyder, at speciallægeattester alene skal kunne rekvireres via regionens kliniske funktion.

Hvor langt er regionerne?

Klar til at lave aftaler med kommunerne om bemanning, volumen mv.

I alle regioner er der fundet steder til den kliniske funktion – typisk et hovedsted og 1-2 satellitter (dobbeltpå mål: tæt på medicinsk specialviden og geografisk nærhed)

Sundhedskoordinatorerne bliver læger (efter kommunernes ønske), typisk almen medicinere, arbejdsmedicinere eller socialmedicinere.

Der kommer flere sundhedskoordinatorer – typisk med forskellige lægefagligheder. Udover førnævnte specialer efterspørger kommunerne også psykiatere, reumatologer og neurologer.

Sygehussocialrådgivernes rolle?

Et paradigmeskift i beskæftigelsesindsatsen?

For og i mod

Dansk Socialrådgiverforening

faglig handlekraft

Der sker et paradigmeskifte...

Den rehabiliterende tilgang er en realitet i reformerne

- Koordinerende sagsbehandler
- Ressourceforløb
- Rehabiliteringsteams
- Rehabiliteringsplan

Regeringen har igangsat en udredning af hele indsatsen for ledige. Den skal danne grundlag for en reform af den samlede danske beskæftigelsesindsats.

- Hvordan sikres en beskæftigelsesindsats, der hjælper de ledige hurtigst muligt i varig beskæftigelse?
- Hvordan sikres en meningsfuld beskæftigelsesindsats, der tager udgangspunkt i den enkelte lediges behov – uden at svække princippet om, at ledige skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet?
- Hvordan kan samarbejdet mellem virksomheder og jobcentre styrkes, herunder hvordan sikres et optimalt jobmatch?

Der *sker ikke* et paradigmeskifte...

Den rehabiliterende tilgang halter reformerne

- Manglende fælles plan i kontanthjælpsreformen
- Manglende tværsektorielt team i kontanthjælpsreformen
- Implementeringen af ressourceforløb og rehabiliteringsteams

Pålæg, sanktioner og lave ydelser er fortsat en del af indsatsen

- Uddannelseshjælp
- Integrationspålæg

Vi mangler stadig en gennemgående sammentænkning af reformerne

- Hvorfor ikke ressourceforløb i kontanthjælpssystemet?
- Hvorfor ikke åbne op for rehabiliteringsteamene?